
Anvisningar för hushåll

Allt dricksvatten och vatten som används för matlagning ska kokas i minst 5 minuter

- om vattnet kokar eller kokas i samband med matlagning i 5 minuter, behöver det inte kokas separat på förhand
- vattnet i kaffebryggaren eller vattenkokaren blir inte tillräckligt varmt när det kokar
- även vatten som används för att späda ut saft ska kokas
- isbitar får inte göras av vatten som inte har kokats
- grönsaker och sallader sköljs med kokt och kylt vatten
- dryckesautomater som är anslutna till vattenledningsnätet får inte användas.

Tvätt av byke:

Tvätt kan tvättas när klorkoncentrationen är normal och vattnet inte är grumligt eller färgat.

Diskning:

Disken kan diskas om vattnet inte är grumligt eller färgat. I diskmaskinen är det rekommendabelt att använda det hetaste diskprogrammet. När man diskar för hand rekommenderas det att man använder kokt vatten åtminstone för sköljning. Man ska låta diskade kärl och annan utrustning torka ordentligt före användning.

Tvätta sig:

Vatten kan användas för att tvätta sig, även för att tvätta småbarnsrumpor. Ansiktet kan tvättas så att det inte hamnar rikligt med vatten i munnen och ögonen. Skråmor, sår etc. ska tvättas med kokt vatten och desinficeras. Vid tandborstning är det bra att använda kokt vatten.

Städning och WC-spolning:

Vattnet kan användas som normalt. Vid städning av ytor som kommer i kontakt med livsmedel används kokt vatten.

Vid intensifierad klorering (chockklorering):

Information om intensifierad klorering ges alltid på förhand. Vid intensifierad klorering kan vatten endast användas för att spola i toaletten. Vatten ska tappas från alla vattenpunkter enligt vattenverkets anvisningar så att även fastigheternas vattenledningar renas med klorerat vatten. Tappningstiden är vanligtvis några minuter, eller så länge att vattnet får en kraftig klorkoncentration. Det klorerade vattnet får därefter verka i vattenledningarna under den tid som anges i anläggningens anvisning. Vattenkranarna stängs till natten, om inte anläggningen har gett andra anvisningar. Man måste också tappa varmt vatten.

Anvisningar för kök och butiker

Matlagning

Endast kokt vatten får användas vid matlagning, särskilt vid tvätt av grönsaker, sallad och frukt. Det rekommenderas att man använder industriellt skuret salladsmaterial. Vatten från ledningsnätet kan

---

MILJÖHÄLSAN KALLAN

BESÖKSADRESS
Ekovägen 11
68620 JAKOBSTAD

POSTADRESS
Skrufvilagatan 2
68910 PEDERSÖRE

E-POST
kallan@pedersore.fi
fornamn.efternamn@pedersore.fi

TELEFON
Växel: (06) 785 0111

KALLAN YMPÄRISTÖTERVEYS

KÄYNTIOSOITE
Kaikutie 11
68620 PIETARSAARI

POSTIOSOITE
Skrufvilankatu 2
68910 PEDERSÖRE

SÄHKÖPOSTI
kallan@pedersore.fi
etunimi.sukunimi@pedersore.fi

PUHELIN
Vaihde: (06) 785 0111

användas för matlagning om vattnet kokar i minst 5 minuter (t.ex. köttsoffa). I mån av möjlighet ska lättlagad mat eller färdigmat användas.

Anordningar som är anslutna till ledningsnätet:

- Ångugnar: används utan ångfunktion om det inte är säkert att man uppnår en koktid på 5 minuters
- Kaffebryggare: Kaffebryggare som är direkt anslutna till ledningsnätet ska inte användas. Kaffe ska tillredas av kokt vatten
- Vattenautomater: får inte användas
- Ismaskiner, även iskross: får inte användas
- Kaffe-, kakao- och teautomater: får inte användas
- Postmix-apparater: får inte användas
- Värmebad: använd kokt vatten för att undvika kontamination (stänk när man lyfter kärl).

Städning:

- Särskild uppmärksamhet ska fästas vid hygien på alla ställen där livsmedel hanteras.
- Arbetsytor och apparater som kommer i kontakt med livsmedel tvättas med kokt vatten och desinficeras vid behov.
- Dörrhandtag och handtag till kylrum ska rengöras intensivt (flera gånger per dag) för att förhindra spridning av mikrober via händerna. För rengöringen används kokt vatten. För desinficeringen används användningsklart desinfektionsmedel eller desinfektionsmedel som späts ut i rent eller kokt vatten.

Diskning

Dysken kan diskas maskinellt om vattnet är sensoriskt normalt (inte grumligt eller färgat), men kärlden måste torka helt före användning. Vid behov ska engångskärl användas.

Handhygien

Handhygien betonas. Händerna kan tvättas med tvål med kranvatten. Händerna torkas noggrant och desinficeras slutligen med handdesinfektionsmedel. Användning av engångshandskar rekommenderas.

Insjuknande

Det är bra att diskutera symptomen och arbetsuppgifterna med företagshälsovården om arbetstagaren har symtom på magsjuka. Vid återgång till närarbete ska särskild uppmärksamhet fästas vid handhygien.

Livsmedelsaffärer

- Ismaskiner kopplade till vatten från ledningsnätet får inte användas.
- Servicedysken rengörs t.ex. med desinficerande tvättmedel. Vattnet som används för rengöring ska vara kokt. Användningen av servicedysken ska begränsas om det inte är möjligt att upprätthålla tillräcklig hygien.
- Köttkvarnen rengörs med kokt vatten. Man ska undvika att använda köttkvarnen om rengöringen inte kan göras grundligt.

MILJÖHÄLSAN KALLAN

BESÖKSADRESS
Ekovägen 11
68620 JAKOBSTAD

POSTADRESS
Skruvilagatan 2
68910 PEDERSÖRE

E-POST
kallan@pedersore.fi
fornamn.efternamn@pedersore.fi

TELEFON
Växel: (06) 785 0111

KALLAN YMPÄRISTÖTERVEYS

KÄYNTIOSOITE
Kaikutie 11
68620 PIETARSAARI

POSTIOSOITE
Skruvilankatu 2
68910 PEDERSÖRE

SÄHKÖPOSTI
kallan@pedersore.fi
etunimi.sukunimi@pedersore.fi

PUHELIN
Vaihde: (06) 785 0111

Basarer

- Endast tillverkning av bakverk som gräddas är tillåten
- Vid tillverkningen ska de begränsningar som meddelats iakttas
- Magsjuka får inte förekomma i säljarnas familjer.

Ibruktagning av apparater efter att kokuppsamlingen har återkallats:

Kombinationsugnar:

- ångkokning på i en timme.

Tryckkokskåp:

- apparat på med fullt tryck i en halv timme.

Kaffebryggare kopplade till vatten från ledningsnätet

- kokas tomma flera gånger.

Dryckesautomater:

- den som svarar för automaternas underhåll rengör dem.

Vattenfördelare i linjer

- aktivkolfilter måste bytas
- vatten ska strömma igenom en tid.

Övrig utrustning:

- Ytor som kommer i kontakt med mat rengörs med desinfektionsapparat.

Diskmaskiner:

- behandling med desinficerande tvättmedel, varefter maskinerna kan användas.

Anvisningar för andra verksamhetsställen

Frisersalonger

Om vattnet är sensoriskt (utseende och lukt) normalt kan det användas för hårtvätt. Klorer kan vara skadligt i kombination med permanent- och färgämnen. Klorer och spolning av nätet kan dessutom lösgöra järn från rörsystemet till vattnet. Vid intensifierad klorering (chockklorering) kan vattnet från ledningsnätet inte användas.

Tandläkare:

Anordningar som är fast anslutna till ledningsnätet kan inte användas.

Verksamhetsutövare som gör ingrepp i huden:

- Anordningar som är fast anslutna till ledningsnätet kan inte användas vid verksamhet med ingrepp i huden.
- Vatten som kan komma i kontakt med skadad hud ska ha kokats i minst 5 minuter.

Källa:

Dnr V/23227/2022 I.7.2022, Förfaranden för tryggande av hushållsvattnets kvalitet, Sjukdomsalstrände mikrober

MILJÖHÄLSAN KALLAN

BESÖKSADRESS
Ekovägen 11
68620 JAKOBSTAD

POSTADRESS
Skruvilagatan 2
68910 PEDERSÖRE

E-POST
kallan@pedersore.fi
fornamn.efternamn@pedersore.fi

TELEFON
Växel: (06) 785 0111

**KALLAN
YMPÄRISTÖTERVEYS**

KÄYNTIOSOITE
Kaikutie 11
68620 PIETARSAARI

POSTIOSOITE
Skruvilankatu 2
68910 PEDERSÖRE

SÄHKÖPOSTI
kallan@pedersore.fi
etunimi.sukunimi@pedersore.fi

PUHELIN
Vaihde: (06) 785 0111